

Gebaseerd op: R. Mennes, E. van der Lee & I. Dam (2025). Coffeeshops in Nederland 2024. *Aantallen coffeeshops en gemeentelijk beleid 1999-2024. Volledige publicatie te downloaden via [\[link rapport\]](#). Bekijk de interactieve factsheet: <https://prezi.com/i/view/nbDtD9kFQ4QChypCiO8H>*

Coffeshopmonitor

In opdracht van het WODC dat valt onder het Ministerie van Justitie en Veiligheid voert onderzoeksbureau Breuer&IntraVal sinds 1999 de landelijke monitor coffeshopbeleid uit.

In 2025 is de zeventiende meting uitgevoerd, waarbij gegevens zijn verzameld over het kalenderjaar 2024. De respons op deze meting bedraagt, net als bij eerdere edities, 100%.

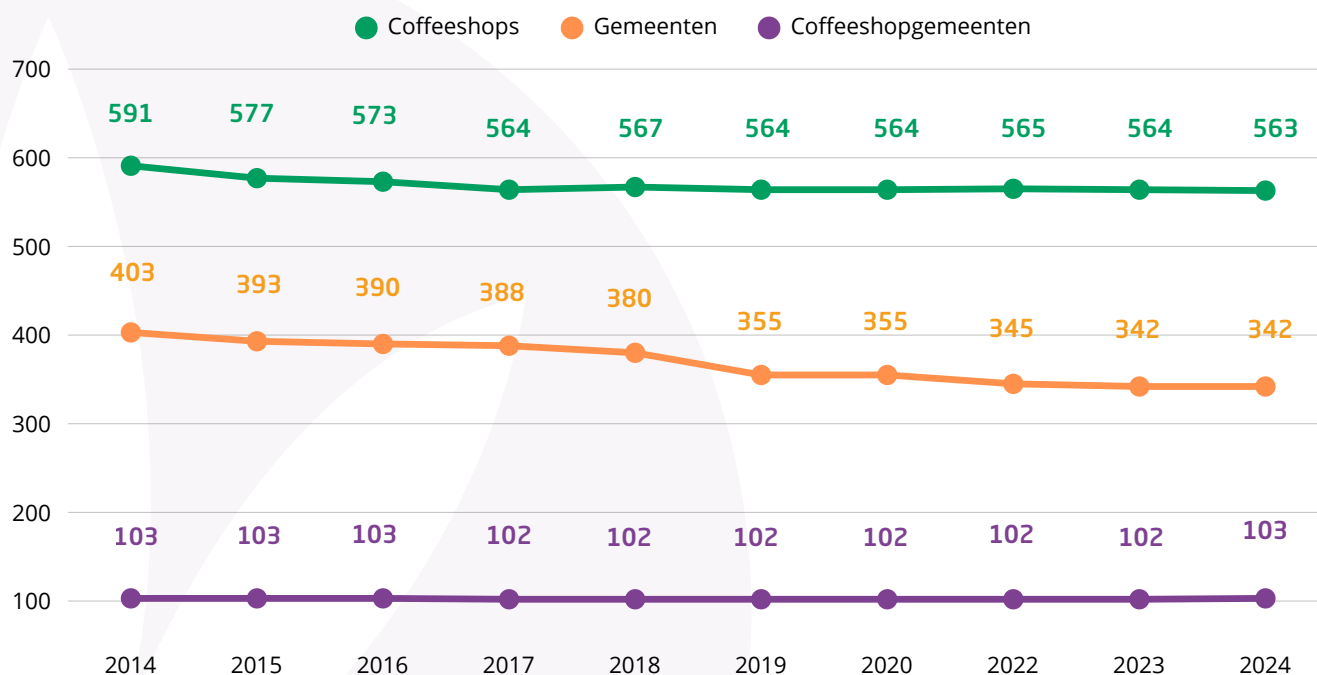
De resultaten bieden beleidsmakers, onderzoekers en andere betrokkenen actuele en betrouwbare informatie over de stand van zaken en trends in het coffeshopbeleid in Nederland.

Belangrijkste bevindingen

- **Aantal coffeeshops:** In 2024 telde Nederland 563 gedoogde coffeeshops, verspreid over 103 gemeenten. De dichtheid is het hoogst in stedelijke gebieden; Amsterdam, Rotterdam en Den Haag huisvesten samen 43% van alle shops.
- **Gedoogcriteria:** Vrijwel alle gemeenten hanteren de landelijke AHOJGI-criteria. Alleen het ingezetenen criterium (I) is minder vaak opgenomen.
- **Vestigingscriteria:** 80% van de gemeenten hanteert een afstandsnorm tot onderwijsinstellingen, meestal minimaal 250 meter.
- **Handhaving:** In 2023-2024 zijn 38 overtredingen geregistreerd in 15 gemeenten, vooral vanwege overschrijding van de handelshoeveelheid. In enkele gevallen zijn sancties opgelegd, zoals tijdelijke sluitingen of formele waarschuwingen.
- **Externe invloeden:** Factoren zoals het rookruimteverbod, het Experiment Gesloten Coffeshopketen (EGC), ontwikkelingen in de Duitse cannabiswetgeving en juridische discussies over schaarse rechten hebben lokaal beleid beïnvloed.

Aantal coffeeshops in Nederland 2014-2024

De meeste coffeeshops in Nederland (65%) worden beschouwd als 'consumptieshops'. Dit betekent dat klanten er niet alleen cannabis kunnen kopen, maar deze ook ter plaatse mogen gebruiken (zonder tabak). Het aantal 'afhaalshops' (27%) is ten opzichte van de vorige meting toegenomen, maar blijft kleiner dan het aantal consumptieshops. Van de overige 8% is het type onbekend.

Coffeshopdichtheid (aantal inwoners per coffeshop)

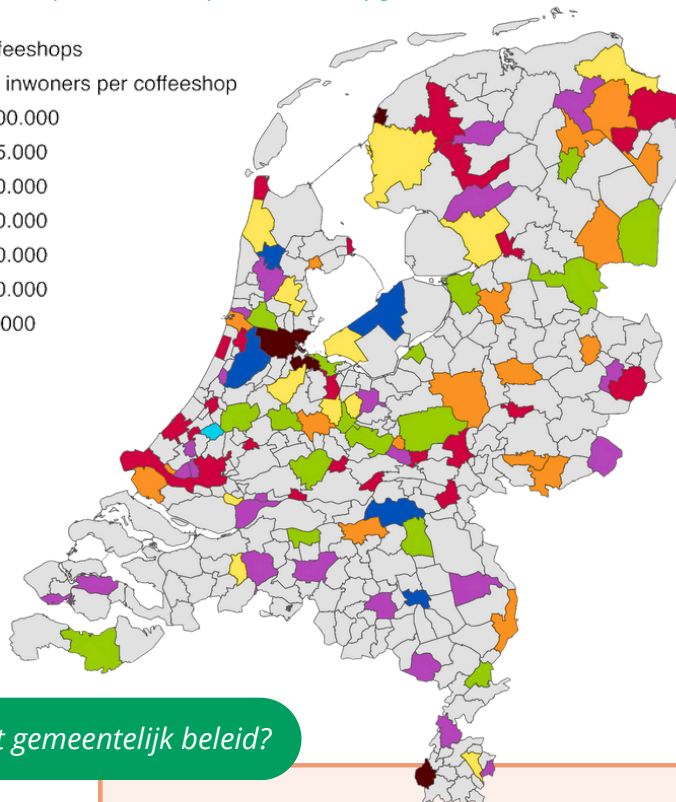
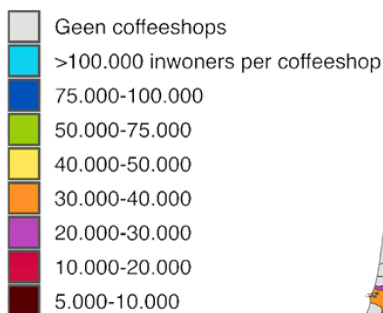
Coffeshopdichtheid

Ook in deze meting over 2024 blijkt dat de coffeshopdichtheid in Nederland relatief stabiel is gebleven ten opzichte van eerdere jaren.

Voor de 103 gemeenten met ten minste één coffeshop ligt het gemiddeld aantal inwoners per coffeshop eind 2024 op 36.130. De mediaan, oftewel de middelste waarde, ligt lager: 31.028 inwoners per coffeshop.

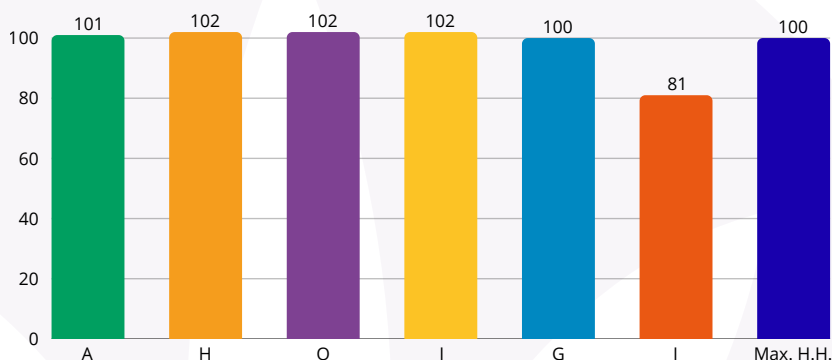
De gemeente Amsterdam blijft de gemeente met de hoogste coffeshopdichtheid, met gemiddeld één coffeshop per 5.590 inwoners.

Aantal inwoners per coffeshop in coffeshopgemeenten

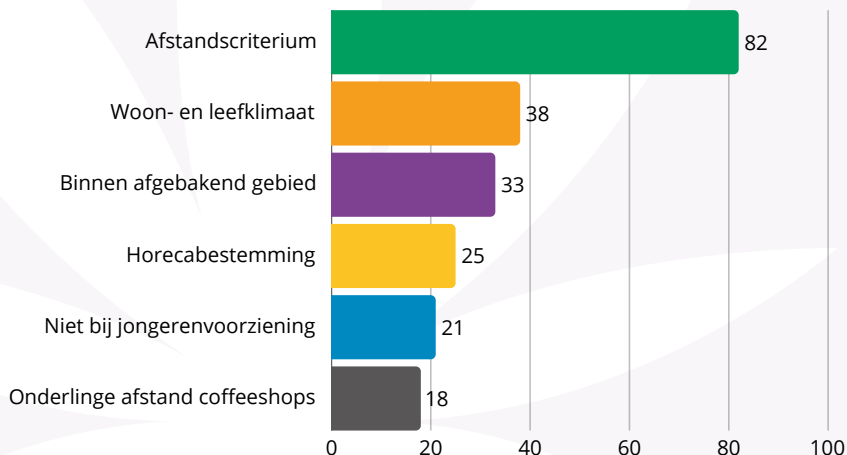

Landelijke gedoogcriteria: staan de landelijke regels in het gemeentelijk beleid?

Aantal gemeenten die de gedoogcriteria in het gemeentelijk beleid hebben opgenomen (n=103)

Vestigingscriteria die door gemeenten worden gehanteerd (n=103)

Gedoogcriteria

Gemeenten mogen zelf bepalen of zij coffeshops gedogen, zolang zij binnen de kaders van het landelijk gedoogbeleid blijven. Ze mogen strenger zijn, maar niet soepeler.

De landelijke criteria luiden als volgt:

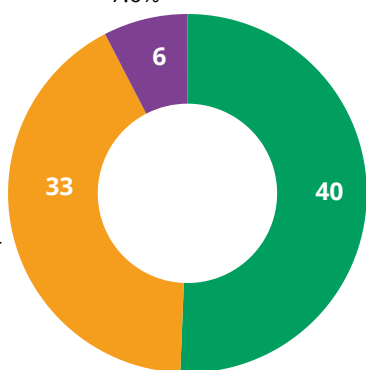
- Geen **A**ffichering
- Geen **H**arddrugs
- Geen **O**verlast
- Geen **J**ongeren (18-)
- Geen **G**rote hoeveelheden (5+ gram)
- Alleen **I**ngezetenen van Nederland

Ook geldt er een maximale handelshoeveelheid van 500 gram.

Gemeenten kunnen aanvullende criteria opnemen in hun lokale beleid. Deze hebben vaak betrekking op de vestigingslocatie van coffeshops. Het meest gebruikte vestigingscriterium is een afstandscriterium, waarbij een minimale afstand tussen een coffeshop en een onderwijsinstelling wordt voorgeschreven.

Afstandscriterium

Afhankelijk van locatie coffeeshop of type onderwijsinstelling

250 meter of minder
50.6%

Meer dan 250 meter
41.8%

Het afstandscriterium is het meest gebruikte vestigingscriterium: 82 van de 103 gemeenten (80%) hanteren het in hun coffeeshopbeleid. Het is vooral bedoeld om de zichtbaarheid en toegankelijkheid van coffeeshops voor jongeren te beperken.

In 79 van deze gemeenten (77%) is de minimale afstand tussen een coffeeshop en een onderwijsinstelling expliciet vastgelegd. Net als bij eerdere metingen hanteren de meeste gemeenten een afstand van 250 meter of minder. Het criterium geldt het vaakst voor het Voortgezet Onderwijs: 77 van de 82 gemeenten (94%) passen het afstandscriterium specifiek toe op deze onderwijsvorm.

Sancties en overtredingen

Sanctiesysteem

Gemeenten hanteren bij overtredingen van de gedoogcriteria door coffeeshops vrijwel altijd een getrappt sanctiesysteem. Dit houdt in dat bij herhaalde overtredingen zwaardere maatregelen volgen. De eerste stap bestaat doorgaans uit een formele waarschuwing, waarna bij herhaling sancties kunnen worden opgelegd zoals een last onder dwangsom, tijdelijke sluiting, of in ernstige gevallen sluiting voor onbepaalde tijd. Ook het intrekken van de gedoogverklaring of definitieve sluiting behoort tot de mogelijkheden.

Streng optreden H- en J-criterium

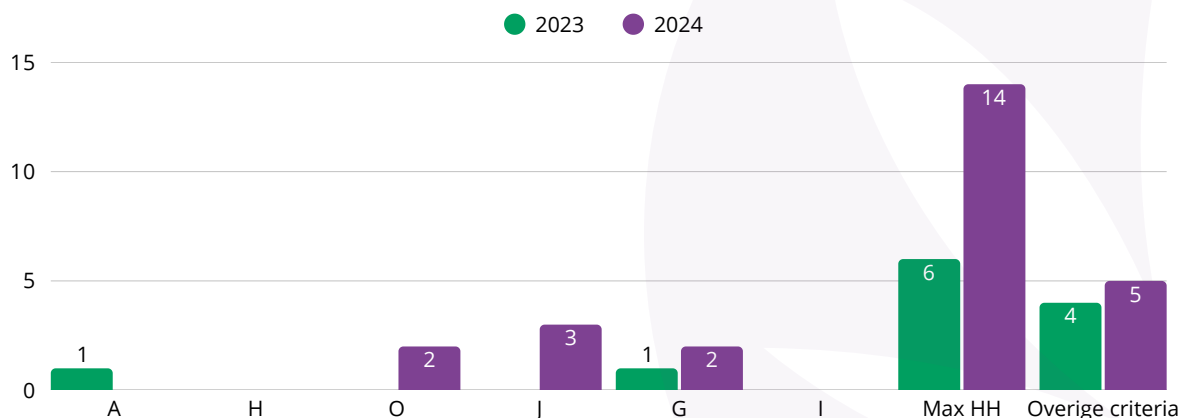
Opvallend is dat gemeenten bij overtredingen van het H-criterium (harddrugs) en het J-criterium (jeugdigen) sneller overgaan tot zwaardere sancties. Waar bij andere criteria vaak eerst een waarschuwing wordt gegeven, kiezen gemeenten bij deze twee criteria regelmatig al in de eerste stap voor sluiting van de coffeeshop, soms zelfs voor onbepaalde tijd.

Overtredingen

Zowel in 2023 als in 2024 bestond het merendeel van de geconstateerde overtredingen uit het overschrijden van de maximale handelshoeveelheid van 500 gram. In de meeste gevallen (9) leidde een overtreding tot een sluiting voor bepaalde tijd. In zes gevallen ging het om een formele waarschuwing en in één geval om een sluiting voor onbepaalde tijd.

Aantal geconstateerde overtredingen in 2023 en 2024 (n=103)

Gemeenten worden bij het vormgeven van hun coffeeshopbeleid niet alleen beïnvloed door lokale omstandigheden, maar ook door bredere maatschappelijke en juridische ontwikkelingen.

In de zeventiende meting van de landelijke monitor coffeeshopbeleid is aan ambtenaren gevraagd of de volgende vier externe factoren tot beleidsdiscussie of -aanpassing hebben geleid:

Verbod op rookruimtes

Sinds het verbod op rookruimtes in horecagelegenheden in juli 2021 hebben ambtenaren in 13 gemeenten veranderingen waargenomen in de inrichting en functie van coffeeshops. Zij signaleren een verschuiving van consumptiecoffeeshops naar afhaallocaties. Deze ontwikkeling kan gevolgen hebben voor het gemeentelijk toezicht, de inrichtingseisen en de beleving van de coffeeshopfunctie. Wat gemeenten daar precies mee bedoelen, blijft vooralsnog onduidelijk.

Experiment gesloten coffeshopketen (EGC)

Het EGC, dat gericht is op het reguleren van de teelt en distributie van cannabis, heeft in 22 gemeenten geleid tot beleidsdiscussies. In 13 gemeenten zijn concrete beleidsaanpassingen doorgevoerd, zoals het herzien van vergunningstermijnen, het aanpassen van handhavingsafspraken en het ontwikkelen van nieuwe verdeelprocedures. Gemeenten anticiperen hiermee op mogelijke toekomstige veranderingen in het landelijke cannabisbeleid.

Nieuwe cannabiswetgeving Duitsland

Sinds 1 april 2024 is het bezit en gebruik van cannabis voor volwassenen in Duitsland gedeeltelijk gelegaliseerd. Burgers mogen tot 25 gram cannabis bezitten en thuis maximaal drie planten telen. Vanaf juli mogen niet-commerciële verenigingen cannabis telen en onder strikte voorwaarden onder hun leden verdelen. Deze wetswijziging heeft in 7 Nederlandse grensgemeenten tot overleg geleid; 3 gemeenten rapporteerden concrete gevolgen, zoals monitoring van bezoekersstromen en evaluatie van mogelijke beleidsimpact.

Schaarse rechten en verdeelprocedure

In 32 gemeenten is nagedacht over het aanpassen van het vergunningensysteem voor coffeeshops. Dit betreft onder meer het invoeren van objectieve verdeelprocedures, zoals loting of puntensystemen, in het kader van het juridisch kader rondom schaarse publieke rechten. Deze ontwikkeling speelt vooral in gemeenten waar het aantal vergunningen beperkt is en de vraag naar vestiging groot.